7/1661 -3-

211

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.21./EA/- 540-16643
KONU : Konya Milletvekili
Sayın Lütfi YALMAN'ın
soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 24.03.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-4853 sayılı yazınız.

Konya Milletvekili Sayın Lütfi YALMAN'ın 6/271-2716 esas numarasıyla sözlü soru iken 7/1661 esas numarasıyla yazılı soruya çevrilen önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Enis ÖKSÜZ
Ulaştırma Bakanı

EK:
1 Cevap formu(2 Sayfa)

7/1661 ESAS NUMARAYLA YAZILI SORUYA ÇEVRİLEN KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN LÜTFİ YALMAN'IN 6/271-2716 SAYILI SÖZLÜ SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

SORULAR:

1- Telefon Abonman kullanım ücretlerinin kamu veya özel bankalarca tahsil edilmesi uygulaması hangi prosedürle yapılmaktadır ? Bu uygulamanın yapılmasının gerekçesi nedir ?

2- Telefon tahsilatı yapan özel bankalar hangi bankalardır ? Bu tahsilatın aylık miktarı ne kadardır ? Tahsil edilen ücretler bankalarda kaç gün süreyle kalmaktadır ?

3- Bankaların, parayı kullanma avantajlarına karşılık ilgili kuruma ödedikleri herhangi bir komisyon var mıdır ?

4- Banka personelinin TÜRK TELEKOM büro ve büfelerinde tahsilat yapmak için görevlendirilmesinin gerekçesi nedir ? TÜRK TELEKOM'un bu uygulamadan elde ettiği avantajlar nelerdir ?

5- Bankalar TÜRK TELEKOM'un cihaz ve techizatını kullanmakta mıdırlar ? bunun karşılığında kuruma aylık ne kadar kira bedeli ödemektedirler ?

6- Rant ekonomisinin yaygın olduğu ülkemizde özel bankalarca tahsil edilen telefon ücretlerinin karşılıksız olarak bankalara kullandırılması kurumu ve dolayısıyla devletimizi zarara uğratmaz mı ?

7- Bu uygulamayı kaldırarak yerine (Posta İşletmelerinin kadrolu elemanları ve ON-LİNE sistemi gibi) başka alternatifleri devreye sokmayı düşünüyor musunuz ?

CEVAP:

Bilindiği üzere Bakanlığımız İlgili Kuruluşu iken haberleşme sektöründe, tekelleşmeyi ortadan kaldırmak ve rekabeti sağlamaya yönelik olarak Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin özelleştirilmesi politikaları çerçevesinde 29.01.2000 tarih ve 23948 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4502 Sayılı Kanun ile Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlüğü, 233 Sayılı KHK'nin "B-Kamu İktisadi Kuruluşları KİK" bölümünde yer alan kuruluşlar listesinden çıkarılmıştır.

Haberleşme araçları abonelerinden olan alacaklar, Türk Telekom'un birimleri ve Posta İşletmesi Genel Müdürlüğüne bağlı işyerleri ile Türk Telekom'la protokol imzalayan bankalar tarafından tahsil edilmektedir.

Anlaşma sağlanmış bankaların tümü tahsilat işlemlerini On-Line olarak gerçekleştirdiklerinden, abonelerin borçlarını ödemek için Telekom ve Posta İşletmesi işyerlerine ait gişelerin önlerinde uzun süre beklemeleri önlenmektedir. Bu sayede tahsilatların bilgi girişleri de otomatik olarak yapıldığından zaman ve emek tasarrufu sağlanmaktadır. Dolayısıyla borcunu ödemeyen abonelerin takibi kolaylaştığından alacakların tahsilatı hızlandırılmaktadır. Böylece hizmetler daha çağdaş ve modern olarak verilebilmekte, tahsil edilen paralar da daha kısa süre içerisinde kullanılabilir hale gelmektedir.

Türk Telekom gişelerinden tahsilat yapacak bankaların seçimi, Türk Telekom ünitelerinin yetkisine verilmiş olup, devlet bankalarına, gişelere gerekli teçhizatı kendi imkanları ile sağlayanlara ve şube sayısı çok olan bankalara öncelik verilmiştir.

Ancak, 09.03.2000 tarihinden itibaren Türk Telekom gişelerinden tahsilat yapacak Bankalarla yeni protokol imzalanması durdurulmuştur.

Haberleşme araçlarına ait faturaların % 37'si Bankalar, % 58'i Posta İşletmesi, % 5'i de Telekom işyerlerince tahsil edilmektedir. Bankalar, imzalanan protokollere göre, bir hafta süre ile tahsil ettikleri tutarları, bir haftanın bitimini takip eden ilk iş günü Türk Telekom'a aktarmaktadırlar. Buna göre, bankaların tahsil ettikleri parayı tutma süresi ortalama 3,5 güne gelmektedir. Ayrıca bankaları tahsilata teşvik etmek üzere ayda 1-3,5 Trilyon TL. arasında tahsilat yapanlara ilave 1 gün, 3,5-6,5 Trilyon TL. arasında tahsilat yapanlara ilave 2 gün, 6,5 Trilyon TL'den fazla tahsilat yapanlara ilave 3 gün geç ödeme imkanı tanınmıştır. Ücret tarifesinde değişiklik yapıldığında bu limitler de değiştirilmektedir.

Özel bankalarda mevduat olarak para tutulmamaktadır. Bankalarla yapılan protokoller, Maliye Bakanlığı'nın vergi tahsilatıyla ilgili olarak özel ve kamu bankaları ile yaptığı protokollerle, Sosyal Sigortalar Kurumu'nun prim tahsilatıyla ilgili olarak özel ve kamu bankaları ile yaptığı protokollerden yararlanılmıştır. Türk Telekom'un bankalarla imzaladığı protokoller, özel hukuk hükümleri dahilinde karşılıklı görüşmeler sonucu varılan mutabakata göre düzenlenmiş olup, tüm bankalar için aynı hükümleri içermektedir. Buna göre haberleşme araçları abonelerinden fatura tahsilatı yapan 36 özel banka şunlardır.

Sümerbank, Kentbank, Garanti Bankası, Tekstilbank, İktisat Bankası, Esbank, Yaşarbank, Dışbank, Egebank, Ekonomi Bankası, İnterbank, Etibank, Denizbank, Toprakbank, Anadolu Bankası, Sitebank, MNG Bank, Yurtbank, Turkish Bank, Bank Ekspres, Finansbank, Ticaret Bankası, Osmanlı Bankası, Şekerbank, Bank Kapital, EGS Bank, Koçbank, Alternatifbank, Demirbank, Tarişbank, Bayındırbank, Akbank, Pamukbank, Yapı Kredi Bankası, İş Bankası ve Citibank'dır. Devlet Bankaları ise Halkbank, Emlakbank ve Vakıfbank'tır.

Türk Telekom gişelerinden, eleman yetersizliği nedeniyle boş kalanlar da bankalara tahsis edilerek tahsilat yaptırılmaktadır. Bu yerlerin posta işyerleri ile herhangi bir ilişkisi bulunmamakta, posta işyerlerince yapılan tahsilatı da etkilememektedir. Olaya maliyet açısından yaklaşıldığında, posta işletmesince % 4,5 oranında komisyon karşılığında tahsilat yapılmasına karşılık, bankalara hiç komisyon ödenmemektedir. Bankaların alternatif maliyeti ise % 0,5'in altında kalmaktadır.

Türk Telekom gişelerinden yapılan tahsilatlar için, Türk Telekom'a ait terminaller, modem ve printer kullanılabilmektedir. Bu teçhizatın bankalar tarafından kullanılması halinde belirlenen tarifesine göre ücreti ayrıca tahsil edilmektedir. Kullanılan Data hattının ücretleri de yine tarifeye göre tahsil edilmektedir. Posta işletmesine tahsis edilen terminal, modem ve printerlerden ise ücret alınmamaktadır. PTT Genel Müdürlüğüne bağlı birimler arasında kurulmuş Data devrelerinden Şubat-2000 ayından itibaren aylık kira ücreti, bu tarihten sonra kurulacak devrelerden ise tesis ve kira ücreti alınacaktır.